

Ўзбекистон Республикаси
Адлия вазирлиги ҳузуридаги
Давлат хизматлари агентлиги
Тошкент шаҳар бошқармаси
Юнусобод тумани Давлат
хизматлари маркази томонидан
2020 йил «__» июнда
№_____ сон билан
«РЎЙХАТГА ОЛИНГАН»

«ALSKOM» СК АЖ
акциядорларининг
2020 йил 11 июндаги
умумий йиғилишида
(1-сонли баённома)
янги тахрирда
«ТАСДИҚ ЛАНГАН»

**«ALSKOM»
SUG`URTA KOMPANIYASI
AKSIYADORLIK JAMIYATI
USTABI
(янги тахрирда)**

1 - модда. Компаниянинг юридик мақоми, фирма номи, жойлашган ери ва электрон почта манзили

1.1. Компаниянинг давлат тилидаги тўлиқ фирма номи: **«ALSKOM» Sug`urta Kompaniyasi Aksiyadorlik Jamiyati;**

Компаниянинг давлат тилидаги қисқартирилган фирма номи: **«ALSKOM» SK AJ;**

Компаниянинг рус тилидаги тўлиқ фирма номи: **Акционерное Общество Страховая Компания «ALSKOM»;**

Компаниянинг рус тилидаги қисқартирилган фирма номи: **АО СК «ALSKOM»;**

Компаниянинг инглиз тилидаги тўлиқ фирма номи: **Joint-Stock Insurance Company «ALSKOM»;**

Компаниянинг инглиз тилидаги қисқартирилган фирма номи: **JS IC «ALSKOM».**

1.2. Бундан буён матнда «Компания» деб аталувчи «ALSKOM» Sug`urta Kompaniyasi Aksiyadorlik Jamiyatining жойлашган ери ва почта манзили: **Ўзбекистон Республикаси, 100084, Тошкент шаҳри, Юнусобод тумани, Амир Темур кўчаси, 109-уй.**

Компаниянинг электрон почта манзили: **info@alskom.uz.**

Компаниянинг веб-сайти: **www.alskom.uz.**

1.3. Компания 1996 йил 12 августдаги таъсис шартномаси асосида ташкил этилган бўлиб, 1996 йил 24 сентябрда 823-рақам билан давлат реестрида рўйхатдан ўтган.

1.4. Компания юридик шахс бўлиб, у ўз мустақил балансида ҳисобга олинган алоҳида мол-мулкка, шу жумладан ўзининг устав фондига (устав капиталига) берилган мол-мулкка эга бўлади, ўз номидан мулкӣ ва шахсий номулкӣ ҳуқуқларни олиши ҳамда амалга ошириши, зиммасига мажбуриятлар олиши, судда даъвогар ва жавобгар бўлиши мумкин.

1.5. Компания давлат рўйхатидан ўтказилган пайтдан эътиборан юридик шахс мақомига эга бўлади.

1.6. Компания фаолият кўрсатиш муддати чекланмаган ҳолда ташкил этилади.

1.7. Компания Ўзбекистон Республикаси ҳудудида ва ундан ташқарида банк ҳисоб варақлари очишга ҳақлидир.

1.8. Компания ўзининг фирма номи давлат тилида тўлиқ ёзилган ҳамда жойлашган ери кўрсатилган юмалоқ муҳрга эга бўлишга ҳақли. Муҳрда бир вақтнинг ўзида Компаниянинг фирма номи бошқа исталган тилда ҳам кўрсатилиши мумкин.

1.9. Компания ўзининг номи ёзилган штамп ва бланкаларга, ўз тимсолига, шунингдек белгиланган тартибда рўйхатдан ўтказилган товар белгисига ҳамда фуқаролик муомаласи иштирокчиларининг, товарларнинг, ишларнинг ва хизматларнинг хусусий аломатларини акс эттирувчи бошқа воситаларга эга бўлишга ҳақли.

1.10. Компаниянинг жойлашган ери у давлат рўйхатидан ўтказилган жойга кўра белгиланади.

1.11. Компания барча акциядорларига нисбатан уларнинг улушлари, доромадлар даражаси, жинси, ирки, дини, миллати, тили, ижтимоий келиб чиқиши, шахси ва ижтимоий мавқеидан қатъи назар тенг муносабатни таъминлайди.

1.12. Компаниянинг миноритар акциядори асоссиз равишда ҳужжатларни талаб қилиб олиш ва махфий маълумотлардан, тижорат сиридан фойдаланиш орқали Компания бошқарув органлари фаолиятига тўсқинлик қилиши мумкин эмас.

2 - модда. Компания фаолиятининг соҳаси (асосий йўналишлари) ва мақсади

2.1. Компаниянинг асосий фаолияти соҳаси суғурта хизматларини кўрсатишдан иборат.

2.2. Қуйидагилар Компаниянинг мақсадларидир:

1) Ўзбекистон Республикаси ҳудудида суғурта маҳсулотлари ва дастурларини ишлаб чиқиш ва жорий этиш;

- 2) йирик суғурта лойиҳаларида иштирок этиш;
 - 3) қайта суғурталашни амалга ошириш;
 - 4) юридик ва жисмоний шахсларнинг суғурта хизматларига бўлган эҳтиёжларини қондириш;
 - 5) хўжалик юритувчи шахслар билан суғурта соҳасида ҳамкорлик қилиш.
- 2.3. Компания фаолиятининг асосий йўналишлари қуйидагилардан иборат:
- 1) суғурта фаолияти классификатори умумий суғурта тармоғининг қуйидаги класслари бўйича мажбурий ва ихтиёрий шаклда хизмат кўрсатиш:
 - а) бахтсиз ҳодисалардан эҳтиёт шарт суғурта қилиш;
 - б) касалликдан эҳтиёт шарт суғурта қилиш;
 - в) ер усти транспорт воситаларини суғурта қилиш;
 - г) ҳаракатланадиган темир йўл таркибини суғурта қилиш;
 - д) авиация суғуртаси;
 - е) денгиз суғуртаси;
 - ж) йўлдаги мол-мулкни суғурта қилиш;
 - з) мол-мулкни олов ва табиий офатлардан суғурта қилиш;
 - и) мол-мулкни зарардан суғурта қилиш;
 - к) автофуқаролик жавобгарликни суғурта қилиш;
 - л) авиация суғуртаси доирасидаги жавобгарликни суғурта қилиш;
 - м) денгиз суғурта доирасида жавобгарликни суғурта қилиш;
 - н) умумий фуқаролик жавобгарлигини суғурта қилиш;
 - о) кредитларни суғурта қилиш;
 - п) кафилликни (кафолатларни) суғурта қилиш;
 - р) бошқа молиявий таваккалчиликлардан суғурта қилиш;
 - с) ҳуқуқий ҳимоя қилиш билан боғлиқ харажатларни суғурта қилиш;
 - 2) суғуртанинг янги турларини ишлаб чиқиш ва жорий этиш;
 - 3) Миллий ва чет эл суғурта ташкилотлари билан ҳамкорликда қайта суғурта фаолиятини амалга ошириш;
 - 4) суғурта бўйича консалтинг ва бошқа тур маслаҳат хизматларини кўрсатиш;
 - 5) суғурта агенти сифатида воситачилик хизматларини кўрсатиш;
 - 6) Ўзбекистон Республикасининг қонунчилиги доирасида инвестиция фаолиятини амалга ошириш;
 - 7) ташқи иқтисодий фаолиятни, шу жумладан суғурта йўналиши бўйича амалга ошириш;
 - 8) суғурта муносабатларида интеллектуал мулк, фан-техника ютуқлари ва ихтиролардан фойдаланиш;
 - 9) суғурта қилинаётган объектларда профилактика ишларини ўтказиш;
 - 10) илмий ва малака дастурларини тузиш, илмий-публицистик семинарлар, конференцияларни ташкил этиш;
 - 11) суғурта бозорининг профессионал иштирокчилари билан ҳамкорлик қилиш;
 - 12) Компания эҳтиёжлари учун кадрларни қайта тайёрлаш, уларнинг малакасини ошириш ҳамда таълим муассасаларида мутахассисларни тайёрлаш;
 - 13) қонунчиликда тақиқланмаган бошқа фаолият турларини амалга ошириш.
- Фаолиятнинг махсус рухсат олишни (лицензиялашни) талаб қиладиган турлари махсус рухсатнома (лицензия) олингандан сўнг амалга оширилади.

3 - модда. Компания устав фондининг (устав капиталининг) миқдори

3.1. Компаниянинг устав фонди (устав капитали) акциядорлар олган Компания акцияларининг номинал қийматидан ташкил топади. Компания томонидан чиқариладиган барча акцияларнинг номинал қиймати бир хил бўлиши керак.

3.2. Компаниянинг устав фонди (устав капитали) Компания мол-мулкининг Компания кредиторлари манфаатларини кафолатлайдиган энг кам миқдорини белгилайди.

3.3. Компания оддий акцияларни жойлаштириши шарт, шунингдек имтиёзли акцияларни жойлаштиришга ҳақли.

3.4. Компания устав фондининг (устав капиталининг) камида тўқсон фоизи пул маблағларида шакллантирилади.

3.5. Компания устав фондининг (устав капиталининг) миқдори 15 093 554 040 (ўн беш миллиард тўқсон уч миллион беш юз эллик тўрт минг қирк) сўмни ташкил қилади ва номинал қиймати 1 380 (бир минг уч юз саксон) сўм бўлган 10 882 358 (ўн миллион саккиз юз саксон икки минг уч юз эллик саккиз) дона эгасининг номи ёзилган оддий ва 55 000 (эллик беш минг) дона эгасининг номи ёзилган имтиёзли акциялардан иборат.

4-модда. Компания акцияларининг сони, номинал қиймати, турлари

4.1. Компания томонидан 10 882 358 (ўн миллион саккиз юз саксон икки минг уч юз эллик саккиз) дона эгасининг номи ёзилган оддий ва 55 000 (эллик беш минг) дона эгасининг номи ёзилган имтиёзли акциялар чиқарилган ва жойлаштирилган.

4.2. Компания жойлаштирилган акцияларига қўшимча равишда чиқариши мумкин бўлган эълон қилинган акцияларининг сони 25 400 000 дона эгасининг номи ёзилган оддий, 1 009 000 дона эгасининг номи ёзилган имтиёзли (айирбошланмайдиган) ва 2 000 000 дона оддий эгаси ёзилган акцияларга айирбошланадиган эгасининг номи ёзилган имтиёзли акциялардан иборат.

4.3. Компания акцияларининг номинал қиймати 1 380 (бир минг уч юз саксон) сўм.

4.4. Оддий акцияларга айирбошланиши мумкин бўлган имтиёзли акциялар номинал қийматининг жами (шу жумладан айирбошланмайдиган имтиёзли акциялар қиймати) Компания устав фондининг (устав капиталининг) йигирма фоизидан ошмаслиги керак.

4.5. Имтиёзли акцияларни оддий акцияларга айирбошлаш муддати чиқарилув қарориди белгиланади ва айирбошланадиган имтиёзли акцияларни чиқариш вақтидан икки йилдан кам бўлиши мумкин эмас.

4.6. Оддий акцияларга айирбошланиши мумкин бўлган имтиёзли акциянинг эгаси ўзига тегишли имтиёзли акция айирбошланиши мумкин бўлган оддий акциялар бўйича овозлар сонидан ошиб кетмайдиган миқдордаги овозларга эга бўлади.

4.7. Айирбошланадиган имтиёзли акция эгаси одатдаги имтиёзли акция эгасининг амалдаги қонунчиликда назарда тутилган барча ҳуқуқларига эга.

5 - модда. Компаниянинг устав фондини (устав капиталини) кўпайтириш ва камайтириш

5.1. Компаниянинг устав фонди (устав капитали) қўшимча акцияларни жойлаштириш йўли билан кўпайтирилиши мумкин.

5.2. Компаниянинг устав фондини (устав капиталини) кўпайтириш ва Компания уставига тегишли ўзгартиришлар киритиш тўғрисидаги қарорлар Компаниянинг кузатув кенгаши томонидан бир овоздан қабул қилинади.

5.3. Қўшимча акциялар мазкур уставда белгиланган эълон қилинган акцияларнинг сони доирасидагина Компания томонидан жойлаштирилиши мумкин.

5.4. Компаниянинг устав фондини (устав капиталини) кўпайтириш тўғрисидаги қарорда жойлаштириладиган қўшимча оддий акцияларнинг ва имтиёзли акцияларнинг сони, уларни жойлаштириш муддатлари ҳамда шартлари белгиланган бўлиши керак.

5.5. Компаниянинг устав фондини (устав капиталини) кўпайтириш жойлаштирилган қўшимча акцияларнинг номинал қиймати миқдорида рўйхатдан ўтказилади. Бунда мазкур уставда кўрсатилган, эълон қилинган муайян турдаги акцияларнинг сони ушбу турдаги жойлаштирилган қўшимча акцияларнинг сонига камайтирилиши керак.

5.6. Компаниянинг тегишли бошқарув органи томонидан қабул қилинган қўшимча акцияларни чиқариш тўғрисидаги қарор Компаниянинг устав фондини (устав капитални) кўпайтириш тўғрисидаги қарордир.

5.7. Компаниянинг устав фондини (устав капитални) кўпайтириш жалб қилинган инвестициялар, Компаниянинг ўз капитални ва ҳисобланган дивидендлар ҳисобидан қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда амалга оширилиши мумкин.

5.8. Компаниянинг устав фондини (устав капитални) унинг ўз капитални ҳисобидан кўпайтиришда қўшимча акциялар барча акциядорлар ўртасида тақсимланади. Бунда ҳар бир акциядорга қайси турдаги акциялар тегишли бўлса, айти ўша турдаги акциялар унга тегишли акциялар сонига мутаносиб равишда тақсимланади. Компаниянинг устав фонди (устав капитални) кўпайтирилиши натижасида кўпайтириш суммасининг битта акциянинг номинал қийматига мувофиқлиги таъминланмайдиган бўлса, Компаниянинг устав фондини (устав капитални) кўпайтиришга йўл қўйилмайди.

5.9. Акцияларни жойлаштириш, шу жумладан акциядорлар ўртасида жойлаштириш тўғрисида қарор қабул қилишда акцияларни жойлаштириш (қимматли қоғозларнинг биржа бозорига ва уюшган биржадан ташқари бозорига чиқариш) нархи Компания кузатув кенгаши томонидан қимматли қоғозлар савдоси ташкилотчиларининг савдо майдончаларида вужудга келадиган нархлар конъюнктурасидан келиб чиққан ҳолда белгиланади.

5.10. Компания акцияларни ва акцияларга айирбошланмайдиган қимматли қоғозларни очиқ ва ёпиқ обуна воситасида жойлаштиришга ҳақли.

5.11. Компания томонидан акцияларни ва акцияларга айирбошланмайдиган, ҳақи пул маблағлари билан тўланадиган эмиссиявий қимматли қоғозларни жойлаштиришда овоз берувчи акцияларнинг эгалари бўлган акциядорлар уларни имтиёзли олиш ҳуқуқига эга. Акциядор, шу жумладан акциядорларнинг умумий йиғилишида қарши овоз берган ёхуд унда иштирок этмаган акциядор акцияларни ва акцияларга айирбошланмайдиган эмиссиявий қимматли қоғозларни ўзига тегишли шу турдаги акциялар миқдорига мутаносиб миқдорда имтиёзли олиш ҳуқуқига эга.

5.12. Компаниянинг акцияларини ва бошқа қимматли қоғозларини жойлаштириш чоғида уларга ҳақ тўлаш пул ва бошқа тўлов воситалари, мол-мулк, шунингдек пулда ифодаланмайдиган баҳога эга бўлган ҳуқуқлар (шу жумладан мулкий ҳуқуқлар) орқали амалга оширилади. Компанияни қўшимча акциялари ва бошқа қимматли қоғозларига ҳақ тўлаш тартиби уларни чиқариш тўғрисидаги қарорда белгилаб қўйилади.

5.13. Компаниянинг қўшимча акцияларига ушбу акцияларни чиқариш тўғрисидаги қарорда кўрсатилган жойлаштириш муддати ичида ҳақ тўланиши лозим.

5.14. Агар Компаниянинг пулдан ўзга воситалар билан ҳақи тўланаётган акциялари ва бошқа қимматли қоғозларининг номинал қиймати қонун ҳужжатларида белгиланган энг кам иш ҳақининг икки юз бараваридан кўпни ташкил этса, Компаниянинг акциялари ва бошқа қимматли қоғозларининг ҳақи сифатида киритилаётган мол-мулкнинг пулда ифодаланган баҳоси баҳоловчи ташкилот томонидан чиқарилиши зарур.

5.15. Компаниянинг устав фонди (устав капитални) акцияларнинг номинал қийматини камайтириш ёки акцияларнинг умумий сонини қисқартириш йўли билан, шу жумладан акцияларнинг бир қисмини кейинчалик бекор қилган ҳолда Компания томонидан акцияларни олиш йўли билан камайтирилиши мумкин.

5.16. Компаниянинг устав фондини (устав капитални) камайтириш тўғрисидаги ва Компания уставига тегишли ўзгартиришлар киритиш ҳақидаги қарорлар акциядорларнинг умумий йиғилиши томонидан қабул қилинади.

5.17. Компаниянинг устав фондини (устав капитални) камайтириш тўғрисида қарор қабул қилинаётганда акциядорларнинг умумий йиғилиши устав фондини (устав капитални) камайтириш сабабларини кўрсатади ва уни камайтириш тартибини белгилайди.

5.18. Компания устав фондини (устав капитални) камайтириш тўғрисида қарор қабул қилинган санадан эътиборан ўттиз кундан кечиктирмай ўз кредиторларини бу ҳақда ёзма шаклда хабардор қилади. Кредиторлар Компаниянинг устав фондини (устав капитални)

камайтириш тўғрисида ўзларига билдириш юборилган санадан эътиборан ўттиз кундан кечиктирмай Компаниядан ўз мажбуриятларини муддатидан олдин бажаришини ва устав фонди (устав капитали) камайтирилиши билан боғлиқ зарарларнинг ўрнини қоплашини талаб қилишга ҳақли.

6-модда. Компаниянинг корпоратив облигациялари ва бошқа қимматли қоғозлари

6.1. Компания корпоратив облигацияларни ва бошқа қимматли қоғозларни чиқаришга ҳамда жойлаштиришга ҳақли.

6.2. Компаниянинг корпоратив облигациялари Компания акцияларига айирбошланадиган қимматли қоғозлар бўлиши мумкин.

6.3. Компания мол-мулк билан таъминланган корпоратив облигацияларни уларни чиқариш тўғрисида қарор қабул қилиш санасидаги ўз капитали миқдори доирасида чиқаришга ҳақли.

6.4. Компания томонидан корпоратив облигацияларни чиқариш, шу жумладан акцияларга айирбошланадиган корпоратив облигацияларни чиқариш Компания кузатув кенгашининг қарорига кўра амалга оширилади.

6.5. Компания томонидан Компания кузатув кенгашининг қарорига кўра акцияларга айирбошланадиган корпоратив облигациялар чиқарилган тақдирда, мазкур қарор Компания кузатув кенгашининг барча аъзолари томонидан бир овоздан қабул қилиниши керак.

7-модда. Компаниянинг фондлари

7.1. Компанияда мажбурий тарзда соф фойда ҳисобидан заҳира, суғурта фондлари ва меҳнатни муҳофаза қилиш фонди ташкил этилади.

7.2. Компания устав фондининг (устав капиталининг) ўн беш фоизи миқдорида заҳира фонди ташкил этилади.

7.3. Компаниянинг заҳира фонди мазкур уставда белгиланган миқдорга етгунига қадар соф фойдадан ҳар йилги мажбурий ажратмалар орқали шакллантирилади. Ҳар йилги ажратмаларнинг миқдори Компания уставида белгиланган миқдорга етгунига қадар соф фойданинг беш фоизидан кам бўлмаслиги керак.

7.4. Бошқа маблағлар мавжуд бўлмаган тақдирда, Компаниянинг заҳира фонди Компаниянинг зарарлари ўрнини қоплаш, Компаниянинг корпоратив облигацияларини муомаладан чиқариш, имтиёзли акциялар бўйича дивидендлар тўлаш ва Компаниянинг акцияларини қайтариб сотиб олиш учун мўлжалланади.

7.5. Агар Компаниянинг заҳира фонди тўлиқ ёки қисман сарфланса, мажбурий ажратмалар ўтказиш тикланади.

7.6. Компаниянинг заҳира фондидан бошқа мақсадлар учун фойдаланиш мумкин эмас.

7.7. Суғурта фонди Компания устав фондининг (устав капиталининг) 15 фоизи миқдорида белгиланади. Уни шакллантириш ушбу устав билан белгиланган миқдорга етгунга қадар кузатув кенгашининг тавсияси асосида соф фойданинг 10 фоизидан ортмаган миқдорда ҳар йилги ажратмалар қилиш йўли билан амалга оширилади.

7.8. Суғурта фондининг маблағлари Компания кузатув кенгашининг қарорига мувофиқ йирик суғурта қопламаларини тўлаш учун фойдаланилади.

7.9. Меҳнатни муҳофаза қилиш фонди Компания устав фондининг (устав капиталининг) 1 фоизи миқдорида белгиланади. Уни шакллантириш ушбу устав билан белгиланган миқдорга етгунга қадар Компания соф фойдасидан заҳира ва суғурта фондларига ажратмалар қилингандан сўнг кузатув кенгашининг тавсияси асосида қолган соф фойда суммасининг 1,5 фоизидан ортмаган миқдорда ҳар йилги ажратмалар қилиш йўли билан амалга оширилади.

7.10. Меҳнатни муҳофаза қилиш фондининг маблағлари ходимларни меҳнат шарт-шароитларини яхшилаш, уларни соғломлаштириш ҳамда Компаниянинг “Меҳнатни

муҳофаза қилиш жамғармаси ва унинг маблағларидан фойдаланиш тартиби тўғрисида»ги Низоми асосида бошқа мақсадларга йўналтирилади.

7.11. Компания қонунчиликда бегиланган тартибда бошқа фондларни ташкил этиш ҳуқуқига эга.

8-модда. Дивидендларни тўлаш

8.1. Компания молиявий йилнинг биринчи чораги, ярим йиллиги, тўққиз ойи натижаларига кўра ва (ёки) молиявий йил натижаларига кўра жойлаштирилган акциялар бўйича дивидендлар тўлаш тўғрисида қарор қабул қилишга ҳақли.

8.2. Дивидендларни тўлаш муддати шундай қарор қабул қилинган кундан эътиборан олти кундан кеч бўлмаслиги лозим.

8.3. Дивидендларни тўлаш чоғида биринчи навбатда имтиёзли акциялар бўйича, сўнгра оддий акциялар бўйича дивидендлар тўланади. Имтиёзли акциялар бўйича қатъий белгиланган дивидендларни тўлаш учун етарли миқдорда фойда мавжуд бўлган тақдирда Компания мазкур акцияларнинг эгаларига дивидендлар тўлашни рад этишга ҳақли эмас. Компания рад этган тақдирда акциядорлар дивидендлар тўланишини суд тартибида талаб қилиши мумкин. Компания етарли миқдорда фойдага эга бўлмаган ёки зарар кўриб ишлаётган тақдирда, имтиёзли акциялар бўйича дивидендлар Компания томонидан Компаниянинг фақат шу мақсад учун ташкил этилган захира фонди ҳисобидан ва ушбу фонд доирасида тўланиши мумкин.

8.4. Компаниянинг имтиёзли акциялари бўйича акциялар номинал қийматининг 70 (етмиш) фоизи миқдоридан дивидендлар тўланади.

8.5. Компания тугатилаётганда имтиёзли акциялар бўйича тўланадиган қиймат (тугатилиш қиймати) имтиёзли акцияларнинг номинал қийматининг 150 фоизини ташкил қилади.

8.6. Ўзбекистон Республикаси «Акциядорлик жамиятлари ва акциядорларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш тўғрисида»ги қонунининг 37-моддасида назарда тутилган ҳолларда имтиёзли акцияларни Компания томонидан сотиб олиш имтиёзли акциялар номинал қийматининг 150 фоизига тенг нарх бўйича амалга оширилади.

9-модда. Компания бошқарув органлари, уларни шакллантириш тартиби ва ваколатлари

9.1. Акциядорларнинг умумий йиғилиши, кузатув кенгаши ва ижроия органи (бош директор) Компаниянинг бошқарув органларидир.

9.2. Акциядорларнинг умумий йиғилиши Компанияни юқори бошқарув органидир.

9.3. Акциядорларнинг умумий йиғилишини Компания кузатув кенгашининг раиси, у узрли сабабларга кўра бўлмаган тақдирда эса, Компания кузатув кенгашининг аъзоларидан бири олиб боради.

9.4. Компания ҳар йили акциядорларнинг умумий йиғилишини (акциядорларнинг йиллик умумий йиғилишини) ўтказиш шарт.

9.5. Акциядорларнинг йиллик умумий йиғилиши молия йили тугаганидан кейин олти ойдан кечиктирмай ўтказилади. Одатда акциядорларнинг йиллик умумий йиғилиши апрель-июнь ойларида ўтказилади. Акциядорларнинг йиллик умумий йиғилишида Компаниянинг кузатув кенгашини ва тафтиш комиссиясини сайлаш тўғрисидаги масалалар ҳал этилади, шунингдек қонун ҳужжатлари ва мазкур уставга мувофиқ Компаниянинг йиллик ҳисоботи, Компания бош директорлари ва кузатув кенгашининг Компанияни ривожлантириш стратегиясига эришиш бўйича кўрилаётган чора-тадбирлар тўғрисидаги ҳисоботлари ва бошқа ҳужжатлари кўриб чиқилади.

9.6. Акциядорларнинг йиллик умумий йиғилишидан ташқари ўтказиладиган умумий йиғилишлари навбатдан ташқари йиғилишлардир.

9.7. Акциядорларнинг умумий йиғилишини ўтказиш санаси ва тартиби, йиғилиш ўтказилиши ҳақида акциядорларга хабар бериш тартиби, акциядорларнинг умумий йиғилишини ўтказишга тайёргарлик вақтида акциядорларга бериладиган материалларнинг (ахборотнинг) рўйхати Компаниянинг кузатув кенгаши томонидан белгиланади.

9.8. Акциядорлар умумий йиғилишининг ваколат доирасига қуйидагилар киради:

- 1) Компания уставига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш ёки Компаниянинг янги таҳрирдаги уставини тасдиқлаш, кузатув кенгаши қарори билан Компания уставига Компаниянинг устав фондини (устав капиталини) кўпайтириш ҳамда Компаниянинг эълон қилинган акциялари сонини камайтириш билан боғлиқ ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш бундан мустасно;
- 2) Компанияни қайта ташкил этиш;
- 3) Компанияни тугатиш, тугатувчини (тугатиш комиссиясини) тайинлаш ҳамда оралиқ ва якуний тугатиш балансларини тасдиқлаш;
- 4) Компания кузатув кенгашининг сон таркибини белгилаш, уларнинг аъзоларини сайлаш ва аъзоларнинг ваколатларини муддатидан илгари тугатиш, кузатув кенгаши аъзоларига мукофот ва компенсациялар тўлаш шунингдек кузатув кенгаши тўғрисидаги низомни тасдиқлаш;
- 5) эълон қилинган акцияларнинг энг кўп миқдорини белгилаш;
- 6) Компаниянинг устав фондини (устав капиталини) камайтириш;
- 7) ўз акцияларини олиш;
- 8) Компаниянинг ташкилий тузилмасини тасдиқлаш;
- 9) Компания тафтиш комиссиясининг аъзоларини сайлаш ва уларнинг ваколатларини муддатидан илгари тугатиш, тафтиш комиссия аъзоларига мукофот ва компенсациялар тўлаш, шунингдек тафтиш комиссияси тўғрисидаги низомни тасдиқлаш;
- 10) Компаниянинг йиллик ҳисоботини, шунингдек Компания фаолиятининг асосий йўналишлари ва мақсадидан келиб чиққан ҳолда Компанияни ўрта муддатга ва узок муддатга ривожлантиришнинг аниқ муддатлари белгиланган стратегиясини тасдиқлаш. Зарур ҳолларда Компаниянинг тасдиқланган ривожлантириш стратегияларига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш;
- 11) Компаниянинг фойдаси ва зарарларини тақсимлаш;
- 12) Компания кузатув кенгашининг ва тафтиш комиссиясининг ўз ваколат доирасига кирадиган масалалар юзасидан, шу жумладан Компанияни бошқаришга доир қонун ҳужжатларида белгиланган талабларга риоя этилиши юзасидан Компания кузатув кенгашининг ҳисоботларини ва тафтиш комиссиясининг хулосаларини эшитиш;
- 13) мажбурий аудиторлик текширувини ўтказиш учун аудиторлик ташкилотини белгилаш, ушбу ташкилотнинг хизматларига тўланадиган энг кўп ҳақ миқдори ва у билан шартнома тузиш (шартномани бекор қилиш) тўғрисида қарор қабул қилиш;
- 14) акциядорлар умумий йиғилишининг регламентини тасдиқлаш;
- 15) акцияларни майдалаш ва йириклаштириш;
- 16) Компания бош директорига тўланадиган ҳақ ва (ёки) компенсацияларни энг юқори миқдорларини белгилаш;
- 17) Ўзбекистон Республикаси «Акциядорлик жамиятлари ва акциядорларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш тўғрисида»ги қонунининг 8 ва 9-бобларида назарда тутилган ҳолларда Компания томонидан битимлар тузиш тўғрисида қарор қабул қилиш;
- 18) Компаниянинг ривожланиш стратегиясига эришиш бўйича бош директор ва кузатув кенгашининг кўрилаётган чоралари тўғрисидаги ҳисоботини мунтазам равишда эшитиш.
- 19) бош директор томонидан аффилиланган шахслар билан битимларни ва йирик битимларни мустақил тузиши учун Компаниянинг кундалик хўжалик фаолияти билан боғлиқ битимларни аниқлаш;
- 20) хайрия (хомийлик) ёки беғараз ёрдамни энг кўп миқдорларини белгилаш;

21) мустақил профессионал ташкилотлар – маслаҳатчиларни жалб қилган ҳолда бизнес жараёнлар ва лойиҳалар Компаниянинг ривожланиш мақсадларига мувофиқлиги ҳар йиллик таҳлилни ўтказиш тўғрисида қарор қабул қилиш;

22) қонунчилик талаблари ва корпоратив бошқарув Кодекси тавсияларига мувофиқ Компаниянинг локал (ички) ҳужжатларини тасдиқлаш;

23) Компания мазкур уставига ва қонун ҳужжатларига мувофиқ бошқа масалаларни ҳал этиш.

9.9. Акциядорлар умумий йиғилишининг ваколат доирасига киритилган масалалар Компаниянинг бош директори ҳал қилиши учун берилиши мумкин эмас.

9.10. Акциядорларнинг умумий йиғилиши томонидан қабул қилинган қарорлар, шунингдек овоз бериш яқунлари акциядорлар эътиборига:

- акциядорлар умумий йиғилиши тугагандан сўнг эълон қилиш;

- акциядорлар умумий йиғилиш баённомаси тузилган санадан икки иш куни давомида муҳим факт тўғрисидаги маълумотларни ошқор қилиш йўллари билан етказилади.

Агар Компания акциялари фонд биржасининг листингига киритилган бўлса Компания фонд биржасининг расмий веб-сайтида тегишли ахборотни эълон қилиши шарт.

9.11. Компания овоз берувчи акцияларининг ҳаммаси бўлиб камида бир фоизига эгаллик қилувчи акциядорлар (акциядор) Компаниянинг молия йили тугагандан кейин 15 февралдан кечиктирмай акциядорларнинг йиллик умумий йиғилиши кун тартибига масалалар, фойдани тақсимлаш бўйича таклифлар киритишга ҳамда Компания кузатув кенгаши ва тафтиш комиссиясига бу органнинг миқдор таркибидан ошмайдиган тарзда номзодлар кўрсатишга ҳақли.

9.12. Акциядорлар (акциядор) Компания кузатув кенгаши ва тафтиш комиссиясига ўзлари кўрсатган номзодлар рўйхатига акциядорларнинг йиллик умумий йиғилиши ўтказилиши тўғрисидаги хабар эълон қилинган санадан эътиборан уч иш кунидан кечиктирмай ўзгартиришлар киритишга ҳақли.

9.13. Компаниянинг кузатув кенгаши Компания фаолиятига умумий раҳбарликни амалга оширади.

9.14. Компания кузатув кенгашининг ваколат доирасига қуйидагилар киради:

1) Компанияни ривожлантириш стратегиясига эришиш бўйича кўрилаётган чоратadbирлар тўғрисида Компания бош директорининг ҳисоботини мунтазам равишда эшитиб борган ҳолда Компания фаолиятининг устувор йўналишларини белгилаш;

2) акциядорларнинг йиллик ва навбатдан ташқари умумий йиғилишларини чақириш, бундан Ўзбекистон Республикаси «Акциядорлик жамиятлари ва акциядорларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш тўғрисида»ги қонуни 65-моддасининг ўн биринчи қисмида назарда тутилган ҳоллар мустасно;

3) акциядорлар умумий йиғилишининг кун тартибини тайёрлаш;

4) акциядорларнинг умумий йиғилиши ўтказиладиган сана, вақт ва жойни белгилаш;

5) акциядорларнинг умумий йиғилиши ўтказилиши ҳақида хабар қилиш учун Компания акциядорларининг реестрини шакллантириш санасини белгилаш;

6) Ўзбекистон Республикаси «Акциядорлик жамиятлари ва акциядорларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш тўғрисида»ги қонунининг 59-моддаси биринчи қисмининг иккинчи хатбошисидан назарда тутилган масалаларни акциядорларнинг умумий йиғилиши ҳал қилиши учун киритиш;

7) мол-мулкнинг бозор қийматини белгилашни ташкил этиш;

8) корпоратив маслаҳатчини тайинлаш ва унинг фаолияти тартибини белгиловчи низомни тасдиқлаш;

9) Компаниянинг йиллик бизнес-режасини тасдиқлаш;

10) ички аудит хизматини ташкил этиш, унинг фаолият тартибини белгилайдиган низомни тасдиқлаш, унинг ходимларини тайинлаш ва меҳнатига ҳақ тўлаш, шунингдек ҳар чоракда унинг ҳисоботларини эшитиб бориш;

- 11) Компания ижроия органининг фаолиятига дахлдор ҳар қандай ҳужжатлардан эркин фойдаланиш ва Компания кузатув кенгаши зиммасига юклатилган вазифаларни бажариш учун бу ҳужжатларни ижроия органидан олиш. Компания кузатув кенгаши ва унинг аъзолари олинган ҳужжатлардан фақат хизмат мақсадларида фойдаланиши мумкин;
- 12) аудиторлик текширувини ўтказиш (мажбурий аудиторлик текшируви бундан мустасно), аудиторлик ташкилотини белгилаш, унинг хизматларига тўланадиган энг кўп ҳақ миқдори ва у билан шартнома тузиш (шартномани бекор қилиш) тўғрисида қарор қабул қилиш;
- 13) Компаниянинг тафтиш комиссияси аъзоларига тўланадиган ҳақ ва компенсацияларнинг миқдорлари юзасидан тавсиялар бериш;
- 14) дивиденд миқдори, уни тўлаш шакли ва тартиби юзасидан тавсиялар бериш;
- 15) Компаниянинг захира фондидан ва бошқа фондларидан фойдаланиш;
- 16) Компаниянинг филиалларини ташкил этиш ва ваколатхоналарини очиш, уларнинг низомларини тасдиқлаш, ҳамда уларнинг фаолиятини бекор қилиш;
- 17) Компаниянинг шўъба ва тобе хўжалик жамиятларини ташкил этиш ҳамда уларни қайта ташкил этиш ва тугатиш тўғрисида қарор қабул қилиш;
- 18) Ўзбекистон Республикаси «Акциядорлик жамиятлари ва акциядорларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш тўғрисида»ги Қонунининг 8 ва 9-бобларида назарда тутилган ҳолларда битимлар тузиш ҳақида қарор қабул қилиш;
- 19) Компаниянинг тижорат ва нотижорат ташкилотлардаги иштироки билан боғлиқ битимларни қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда тузиш;
- 20) Компаниянинг корпоратив облигацияларини қайтариб сотиб олиш тўғрисида қарор қабул қилиш;
- 21) Компаниянинг устав фондини (устав капиталини) кўпайтириш масалаларини, шунингдек Компания уставига Компаниянинг устав фондини (устав капиталини) кўпайтириш ҳамда Компаниянинг эълон қилинган акциялари сонини камайтириш билан боғлиқ ўзгартириш ва кўшимчалар киритиш тўғрисидаги масалаларни ҳал қилиш;
- 22) қимматли қоғозлар чиқарилиши тўғрисидаги қарор (акциялар, облигациялар) ва эмиссия рисоласини тасдиқлаш;
- 23) қимматли қоғозлар чиқарилиши тўғрисидаги қарорга (акциялар, облигациялар) ва эмиссия рисоласига ўзгартиришлар ва (ёки) кўшимчалар киритиш ва уларнинг матнини тасдиқлаш;
- 24) Ўзбекистон Республикаси «Акциядорлик жамиятлари ва акциядорларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш тўғрисида»ги Қонунининг 34-моддасига мувофиқ акцияларни жойлаштириш (қимматли қоғозларнинг биржа бозорига ва уюшган биржадан ташқари бозорига чиқариш) нархини белгилаш;
- 25) Компания томонидан корпоратив облигациялар, шу жумладан акцияларга айирбошланадиган облигациялар чиқариш тўғрисида қарор қабул қилиш;
- 26) қимматли қоғозларнинг ҳосилаларини чиқариш тўғрисида қарор қабул қилиш;
- 27) Компаниянинг ижроия органини тузиш, Компания бош директорини сайлаш (тайинлаш), унинг ваколатларини муддатидан илгари тугатиш;
- 28) Компаниянинг бош директорига тўланадиган ҳақ ва компенсациялар миқдорларини белгилаш;
- 29) хайрия (хомийлик) ёки беғараз ёрдам кўрсатиш (олиш) тартиби ва шартларини белгилаш;
- 30) акциядорлар умумий йиғилиши томонидан белгиланган миқдор доирасида, хайрия (хомийлик) ёки беғараз ёрдам кўрсатиш бўйича қарор қабул қилиш;
- 31) ахборот сиёсати тўғрисидаги низомни тасдиқлаш;
- 32) Компания ходимларининг одоб-ахлоқ қоидаларини тасдиқлаш;
- 33) кузатув кенгаши ҳузурида кўмиталар (ишчи гуруҳлар) тузиш ва уларнинг фаолияти тартибини белгиловчи низомларни тасдиқлаш.

34) акция ва улушларга Компания эгалик қилаётган корхона ва ташкилотларнинг бошқарув органларида Компания номидан унинг вакиллари овоз бериш тартибини тасдиқлаш.

35) Компаниянинг ташкилий тузилмасини ишлаб чиқиш, тадбиқ этиш ва уни қонунчилик талабларига мувофиқлигини мунтазам равишда баҳолаш бўйича ишларни мувофиқлаштириш;

36) корпоратив бошқарув тизимини баҳолаш учун мустақил ташкилотни белгилаш ва унинг хизматларига тўланадиган ҳақнинг энг кўп миқдорини тасдиқлаш ҳақида қарорлар қабул қилиш.

9.15. Компания кузатув кенгашининг ваколат доирасига Ўзбекистон Республикаси «Акциядорлик жамиятлари ва акциядорларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш тўғрисида»ги қонуни ва мазкур уставга мувофиқ бошқа масалаларни ҳал этиш ҳам киритилиши мумкин.

9.16. Компания кузатув кенгашининг ваколат доирасига киритилган масалалар ҳал қилиш учун Компаниянинг бош директорига ўтказилиши мумкин эмас.

9.17. Компания кузатув кенгашининг аъзолари акциядорларнинг умумий йиғилиши томонидан бир йил муддатга сайланади. Компания кузатув кенгашининг сон таркиби 11 кишидан иборат.

9.18. Компаниянинг кузатув кенгаши таркибига сайланган шахслар чекланмаган тарзда қайта сайланиши мумкин.

9.19. Компания бош директор, унинг шўъба ва тобе хўжалик жамиятларида меҳнат шартномаси (контракт) бўйича ишлаётган шахслар ва ушбу жамиятлар бошқарув органларининг аъзолари Компаниянинг кузатув кенгашига сайланиши мумкин эмас.

9.20. Компанияда меҳнат шартномаси (контракт) бўйича ишлаётган шахслар Компаниянинг кузатув кенгаши аъзоси бўлиши мумкин эмас.

9.21. Компаниянинг кузатув кенгаши таркибига сайланадиган шахсларга нисбатан қўйиладиган талаблар Компания уставида, кузатув кенгаши тўғрисидаги низомда ёки акциядорларнинг умумий йиғилиши томонидан тасдиқланган қарорда белгилаб қўйилиши мумкин.

Компаниянинг давлат улуши бўйича кузатув кенгаши аъзолари сифатида сайланадиган шахслар Корпоратив бошқарув илмий-таълим маркази томонидан берилган корпоратив бошқарувчи малака аттестатига эга бўлиши лозим, қонун ҳужжатларида назарда тутилган ҳоллар бундан мустасно.

9.22. Компаниянинг кузатув кенгаши аъзолари сайлови кумулятив овоз бериш орқали амалга оширилади.

9.23. Кумулятив овоз беришда ҳар бир акциядорга тегишли овозлар сони Компаниянинг кузатув кенгашига сайланиши лозим бўлган шахслар сонига кўпайтирилади ва акциядор шу тариқа олинган овозларни битта номзодга тўлиқ беришга ёки икки ва ундан ортиқ номзодлар ўртасида тақсимлашга ҳақли.

9.24. Энг кўп овоз тўплаган номзодлар Компания кузатув кенгашининг таркибига сайланган деб ҳисобланади.

9.25. Компания кузатув кенгашининг раиси кузатув кенгаши аъзоларининг умумий сонига нисбатан кўпчилик овоз билан, ушбу кенгаш таркибидан кузатув кенгаши аъзолари томонидан сайланади.

9.26. Компаниянинг кузатув кенгаши ўз раисини кузатув кенгаши аъзоларининг умумий сонига нисбатан кўпчилик овоз билан қайта сайлашга ҳақли.

9.27. Компания кузатув кенгашининг раиси унинг ишини ташкил этади, кузатув кенгаши мажлисларини чақиради ва уларда раислик қилади, мажлисларда баённома юритилишини ташкил этади, акциядорларнинг умумий йиғилишида раислик қилади.

9.28. Компания кузатув кенгашининг раиси бўлмаган тақдирда унинг вазифасини кузатув кенгашининг аъзоларидан бири амалга оширади.

9.29. Компания кузатув кенгашининг мажлиси кузатув кенгашининг раиси томонидан унинг ўз ташаббусига кўра, Компания кузатув кенгаши ва тафтиш комиссияси аъзосининг, шунингдек бош директори ва ички аудит хизмати бошлиғи талабига кўра чақирилади.

Компания овоз берувчи акцияларининг ҳаммаси бўлиб камида бир фоизига эгалик қилувчи акциядорлар (акциядор) Компаниянинг кузатув кенгаши мажлисини чақирилишини талаб қилишга ҳақли.

9.30. Компания кузатув кенгаши мажлислари унинг раиси томонидан ҳар чоракда камида бир марта чақирилади.

9.31. Компания кузатув кенгашининг мажлисини ўтказиш учун кворум Компания кузатув кенгашига сайланган аъзоларнинг етмиш беш фоизидан кам бўлмаслиги керак.

9.32. Кузатув кенгаши аъзоларининг сони мазкур уставда назарда тутилган миқдорнинг етмиш беш фоизидан кам бўлган тақдирда, Компания кузатув кенгашининг янги таркибини сайлаш учун акциядорларнинг навбатдан ташқари умумий йиғилишини чақириши шарт. Кузатув кенгашининг қолган аъзолари акциядорларнинг бундай навбатдан ташқари умумий йиғилишини чақириш тўғрисида қарор қабул қилишга, шунингдек бош директорнинг ваколатлари муддатидан илгари тугатилган тақдирда, унинг вазифасини вақтинча бажарувчини тайинлашга ҳақлидир.

9.33. Компания кузатув кенгашининг мажлисида қарорлар мажлисда ҳозир бўлганларнинг кўпчилик овози билан қабул қилинади, агар қонунчиликда ўзгача қоида назарда тутилмаган бўлса.

9.34. Компания кузатув кенгашининг мажлисида масалалар ҳал этилаётганда кузатув кенгашининг ҳар бир аъзоси битта овозга эга бўлади.

9.35. Компания кузатув кенгашининг бир аъзоси ўз овозини кузатув кенгашининг бошқа аъзосига беришга йўл қўйилмайди.

9.36. Компания кузатув кенгашининг раиси кузатув кенгаш аъзоларининг овози тенг бўлган ҳолларда ҳал қилувчи овозга эга.

9.37. Компания кузатув кенгашининг мажлисида баённома юритилади. Кузатув кенгаши мажлисининг баённомаси мажлис ўтказилганидан сўнг ўн кундан кечиктирмай тузилади. Мажлис баённомасида куйидагилар кўрсатилади:

- мажлис ўтказилган сана, вақт ва жой;
- мажлисда ҳозир бўлган шахслар;
- мажлиснинг кун тартиби;
- овоз беришга қўйилган масалалар, улар юзасидан ўтказилган овоз бериш якунлари;
- қабул қилинган қарорлар.

Компания кузатув кенгаши мажлисининг баённомаси мажлисда иштирок этаётган Компания кузатув кенгаши аъзолари томонидан имзоланади, улар мажлис баённомаси тўғри расмийлаштирилиши учун жавобгар бўлади.

9.38. Компания кузатув кенгашининг қарорлари сиртдан овоз бериш йўли билан (сўров йўли билан) Компания кузатув кенгашининг барча аъзолари томонидан бир овоздан қабул қилиниши мумкин.

9.39. Компания кузатув кенгаши мажлисининг баённомаси имзоланган куни Компаниянинг бош директорига ижро этиш учун топширилади. Кузатув кенгаши акциядорларнинг умумий йиғилишини чақириш тўғрисида қарор қабул қилган тақдирда мазкур қарор ҳақидаги ахборот Компаниянинг бош директорига кузатув кенгашининг мажлиси ўтказиладиган куни топширилади.

9.40. Компаниянинг кундалик фаолиятига раҳбарлик қилиш яккабошчилик асосидаги ижроия органи (бош директор) томонидан амалга оширилади.

9.41. Компания бош директори кузатув кенгаши томонидан бир йил муддатга сайланади (тайинланади).

Компания бош директорини тайинлаш тўғрисидаги қарор, одатда, хорижий менежерлар ҳам иштирок этиши мумкин бўлган танлов асосида қабул қилинади.

9.42. Компания бош директорининг ваколатлари муддатидан илгари тугатилган тақдирда, Компания кузатув кенгашининг қарори билан белгиланган шахс унинг вазифаларини вақтинча бажариб туришига йўл қўйилади.

9.43. Компания бош директорининг ваколатига Компаниянинг кундалик фаолиятига раҳбарлик қилишга доир барча масалалар киради, акциядорлар умумий йиғилишининг ёки кузатув кенгашининг ваколат доирасига киритилган масалалар бундан мустасно.

9.44. Компаниянинг бош директори акциядорлар умумий йиғилишининг ва кузатув кенгашининг қарорлари бажарилишини ташкил этади.

9.45. Компания бош директорининг ваколатлари (ҳуқуқлари):

- 1) Компания номидан ишончномасиз иш юритиш;
- 2) Компаниянинг манфаатларини ифодалаш,
- 3) Компания номидан ўз ваколатлари дорасида битимлар тузиш;
- 4) Компаниянинг филиали таркибида бўлинмасини ташкил этиш;
- 5) Компаниянинг филиаллари ва ваколатхоналари раҳбарлари, уларнинг ўринбосарлари, бош ҳисобчилари, шунингдек бўлинма бошлиқларини тайинлаш ва эгаллаб турган лавозимидан озод этиш;

- б) штатларни тасдиқлаш, Компаниянинг барча ходимлари бажариши мажбурий бўлган буйруқлар чиқариш ва кўрсатмалар бериш;

- 7) Компаниянинг таркибий бўлинмалари тўғрисидаги низомлар ва ходимларнинг лавозим йўриқномаларини тасдиқлаш;

- 8) қонун ҳужжатлари, мазкур устав, меҳнат шартномаси ва Компаниянинг бошқа ички ҳужжатларида белгиланган бошқа ваколатлар (ҳуқуқлар).

9.46. Компания бош директорининг мажбуриятлари:

- 1) Компаниянинг кузатув кенгаши, тафтиш комиссияси ва Компания аудитори талабига кўра қонунчиликда белгиланган тартибда Компания ҳужжатларини тақдим этиш;

- 2) Компаниянинг тижорат сирини ташкил этувчи ахборотларни сақлаш;

- 3) дивидендлар ҳисобланиши ва тўланиши бўйича акциядорларнинг ҳуқуқларига риоя қилиш;

- 4) ўз ваколатлари доирасида Компаниянинг самарали ва барқарор ишлашини таъминлаш;

- 5) Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатларига ҳамда Компания ички ҳужжатларига риоя қилиш;

- б) қонун ҳужжатлари, мазкур устав, меҳнат шартномаси ва Компаниянинг бошқа ички ҳужжатларида белгиланган бошқа мажбуриятлар.

9.47. Компания бош директорининг ҳуқуқ ва мажбуриятлари қонун ҳужжатларида, Компаниянинг мазкур уставида, ижро органи тўғрисидаги низомда ва у билан бир йил муддатга тузиладиган шартномада белгиланиб, шартноманинг амал қилиш муддатини узайтириш ёки уни бекор қилиш мумкинлиги тўғрисида ҳар йили қарор қабул қилинади. Шартнома Компания номидан Компания кузатув кенгашининг раиси ёки кузатув кенгаши ваколат берган шахс томонидан имзоланади. Компания бош директори билан тузиладиган шартномада унинг Компания фаолияти самарадорлигини ошириш бўйича мажбуриятлари ҳамда Компаниянинг йиллик бизнес-режасини бажариш қандай бораётганлиги юзасидан акциядорларнинг умумий йиғилиши ва кузатув кенгаши олдида берадиган ҳисоботларининг даврийлиги назарда тутилиши керак.

9.48. Компаниянинг бош директорига тўланадиган ҳақ миқдори Компания фаолиятининг самарадорлигига тўғридан-тўғри боғлиқ бўлади ва шартномада белгиланган бўлиши керак.

9.49. Компаниянинг бош директори вазифаларини бошқа ташкилотларнинг бошқарув органларидаги лавозим билан биргаликда эгаллаб туришга фақат Компания кузатув кенгашининг розилиги билан йўл қўйилади.

9.50. Кузатув кенгаши Компаниянинг бош директори билан тузилган шартномани у шартнома шартларини бузган тақдирда тугатишга (бекор қилишга) ҳақли.

9.51. Компания кузатув кенгаши Компаниянинг бош директори билан тузилган шартномани, агар у Компания уставини қўпол тарзда бузса ёки уларнинг ҳаракатлари (ҳаракатсизлиги) туфайли Компанияга зарар етказилган бўлса, муддатидан илгари тугатиш (бекор қилиш) ҳуқуқига эга.

9.52. Компания кузатув кенгаши томонидан Компания бош директорининг ваколатларини тугатиш тўғрисида қарор қабул қилинган тақдирда, Компания бош директори ваколатларини бошқа шахсга ўтказиш тўғрисидаги масала ўша мажлисининг ўзида ҳал этилиши ёхуд Компания бош директори вазифасини вақтинча бажарувчи шахсни тайинлаган ҳолда кузатув кенгашининг яқин орадаги мажлисида кўриб чиқиш учун қолдирилиши мумкин.

10-модда. Компаниянинг фаолиятини назорат қилиш

10.1. Компаниянинг молия-хўжалик фаолиятини назорат қилиш учун акциядорларнинг умумий йиғилиши томонидан бир йил муддатга 3 аъздан иборат тафтиш комиссияси сайланади.

10.2. Компания тафтиш комиссияси аъзоларига доир малака талаблари акциядорларнинг умумий йиғилиши томонидан тасдиқланадиган тафтиш комиссияси тўғрисидаги низом билан белгиланади. Айтиб ўтиш керакки, бир шахс Компаниянинг тафтиш комиссияси таркибига кетма-кет уч мартадан ортиқ сайланиши мумкин эмас.

10.3. Компания тафтиш комиссиясининг ваколат доираси қонун ҳужжатлари, Компаниянинг мазкур устави ва ички ҳужжатлари билан белгиланади.

10.4. Компания тафтиш комиссиясининг ёзма талабига кўра Компания ижроия органида мансабни эгаллаб турган шахслар Компаниянинг молия-хўжалик фаолияти тўғрисидаги ҳужжатларни тафтиш комиссиясига тақдим этиши шарт.

10.5. Тафтиш комиссиясининг аъзолари бир вақтнинг ўзида Компания кузатув кенгашининг аъзоси бўлиши, шунингдек Компанияда меҳнат шартномаси (контракт) бўйича ишлаши мумкин эмас.

10.6. Компаниянинг молия-хўжалик фаолиятини текшириш тафтиш комиссиясининг, акциядорлар умумий йиғилишининг, кузатув кенгашининг ташаббусига кўра ёки Компания овоз берувчи акцияларининг камида беш фоизига эгаллик қилувчи акциядорнинг (акциядорларнинг) талабига кўра кузатув кенгашини олдиндан хабардор қилиш йўли билан бир йиллик ёки бошқа давр ичидаги фаолият якунлари бўйича амалга оширилади.

10.7. Компаниянинг молия-хўжалик фаолиятини текшириш якунларига кўра Компаниянинг тафтиш комиссияси хулоса тузади, бу хулосада:

- Компаниянинг ҳисоботларида ва бошқа молиявий ҳужжатларида кўрсатилган маълумотларнинг ишончлилигига доир баҳо;

- бухгалтерия ҳисобини юритиш ва молиявий ҳисоботни тақдим этиш тартиби бузилганлиги, шунингдек молия-хўжалик фаолияти амалга оширилаётганда қонун ҳужжатлари бузилганлиги фактлари тўғрисидаги ахборот кўрсатилиши шарт.

10.8. Тафтиш комиссияси Компанияда аффилиланган шахслар билан тузилган битимлар ёки йирик битимлар мавжудлиги, шунингдек қонун ҳужжатларининг ва Компания ички ҳужжатларининг бундай битимларни тузишга доир талабларига риоя қилиниши тўғрисидаги хулосани ҳар чоракда Компания кузатув кенгашининг мажлисига олиб чиқади. Ушбу уставнинг 10.7. бандида кўрсатилган ахборотни ўз ичига олган хулоса акциядорларнинг йиллик умумий йиғилишида эшитилади.

10.9. Компания активларининг баланс қиймати энг кам иш ҳақи миқдорининг юз минг баробаридан кўп бўлган тақдирда Компанияда ички аудит хизмати ташкил этилади. Ички аудит хизмати Компаниянинг кузатув кенгашига ҳисобдордир.

10.10. Компаниянинг ички аудит хизмати Компаниянинг ижроия органи, филиаллари ва ваколатхоналари томонидан қонун ҳужжатларига, Компания уставига ва бошқа ҳужжатларга риоя этилишини, бухгалтерия ҳисобида ва молиявий ҳисоботларда

маълумотларнинг тўлиқ ҳамда ишончли тарзда акс эттирилиши таъминланишини, хўжалик операцияларини амалга оширишнинг белгиланган қоидалари ва тартиб-таомилларига риоя этилишини, активларнинг сақланишини, шунингдек Компанияни бошқариш юзасидан қонун ҳужжатларида белгиланган талабларга риоя этилишини текшириш ҳамда мониторинг олиб бориш орқали Компаниянинг ижроия органи, филиаллари ва ваколатхоналари ишени назорат қилади ҳамда баҳолайди.

10.11. Компания ҳар йили ташқи аудит томонидан аудит текширувдан ўтиши шарт. Аудиторлик ташкилоти Компания билан тузилган шартномага мувофиқ қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда Компания молия-хўжалик фаолиятининг текширилишини амалга оширади ва унга аудиторлик хулосасини тақдим этади.

10.12. Аудиторлик ташкилоти Компаниянинг молиявий ҳисоботи ва молияга доир бошқа ахборот ҳақидаги нотўғри хулосани ўз ичига олган аудиторлик хулосаси тузилганлиги оқибатида етказилган зарар учун Компания олдида жавобгар бўлади.

10.13. Компанияда кузатув кенгашига ҳисобдор бўлган ва корпоратив қонун ҳужжатларига риоя этилиши устидан назорат қилиш вазифасини бажарувчи Компания корпоратив маслаҳатчиси лавозими жорий этилади.

10.14. Компания корпоратив маслаҳатчисининг фаолияти Компания кузатув кенгаши томонидан тасдиқланган низом асосида амалга оширилади.

11-модда. Яқуний қоидалар

11.1. Компания акциядорларининг умумий йиғилиши ва ўз ваколатлари доирасида кузатув кенгаши томонидан мазкур уставга киритиладиган барча ўзгартириш ва қўшимчалар Ўзбекистон Республикасининг тегишли давлат органида белгиланган тартибда рўйхатга олинади.

11.2. Компания уставига киритилган ўзгартиришлар ва қўшимчалар ёки Компаниянинг янги таҳрирдаги устави учинчи шахслар учун улар давлат рўйхатидан ўтказилган пайтдан бошлаб, қонунчиликда белгиланган ҳолларда эса давлат рўйхатидан ўтказувчи орган хабардор этилган пайтдан эътиборан кучга киради.

11.3. Агар мазкур уставни бирон бир қоидаси ўз кучини йўқотган бўлса, бу қоида бошқа қоидаларни тўхтатиш учун сабаб бўлмайди.

11.4. Агар Ўзбекистон Республикасининг қонунчилик ҳужжатларида мазкур уставда назарда тутилганидан бошқача қоидалар белгиланган бўлса, Ўзбекистон Республикасининг амалдаги қонунчилик ҳужжатлари қоидалари қўлланилади.

11.5. Мазкур уставда тартибга солинмаган муносабатлар Ўзбекистон Республикасининг қонунчилиги билан тартибга солинади.

Аминов Тоҳираси Каримов

Тамини